

Asia: VN/27452/2020-OM-548

Julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoitus

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat mielestänne nykyisten julkisuuslain 24 §:n salassapitoperusteiden kehittämistarpeet? Puuttuuko nykyisistä salassapitosäännöksistä jotain olennaista? Kuvailkaa ja perustelkaa kehittämistarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Veikkaus Oy (jälj. Veikkaus) kiittää oikeusministeriötä mahdollisuudesta lausua otsikkoasiasta. Veikkaus viittaa työryhmän mietinnöstä antamaansa lausuntoon 9.2.2024 ja toistaa siinä esitetyt näkökohdat.

Veikkaus esittää lausuntonsa lausuntopyynnön seuraavassa kohdassa.

Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), millaisia muutoksia tämä edellyttäisi salassapitoperusteisiin? Kuvailkaa ja perustelkaa muutostarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Veikkaus katsoo edelleen, ettei julkisuuslain soveltamisalan ulottaminen valtio-omisteisiin yhtiöihin työryhmän mietinnössä esitetyllä tavalla ole lähtökohtaisesti perusteltu. Veikkauksella ei ole hoidettavanaan julkisia hallintotehtäviä ja yhtiön toimintaa valvotaan kattavasti eri viranomaisten toimesta.

Veikkaus toistaa jälleen näkemyksensä siitä, etteivät salassapitoperusteet riitä korjaamaan ehdotettuun julkisuuslain soveltamisalan laajentamiseen liittyviä epäkohtia.

Veikkauksella on rahapelitoimintaa harjoittavana osakeyhtiönä mm. liikesalaisuuksia ja kaupallisia sopimuksia, joiden kuuluminen lähtökohtaisesti ja automaattisesti julkisuuslain soveltamisalaan aiheuttaisi käytännössä haasteita yhteistyösuhteiden solmimisessa siitä huolimatta, että asiakirjat voisivat tietyin edellytyksin olla julkisuuslain nojalla salassa pidettäviä.

Julkisuuslakiin liittyviä käytäntöjä ja etenkin tarvetta osoittaa erityisin perustein asiakirjan salassa pidettävän luonne olisi vaikea perustella etenkin eri lainsäädäntötaustoista tuleville kumppaneille. Lisäksi tämä asettaisi liiketoimintaa harjoittavat, julkisuuslain soveltamisalaan kuuluvat osakeyhtiöt osaltaan eriarvoiseen asemaan muiden osakeyhtiöiden kanssa ja voisi johtaa tilanteeseen, jossa tällainen yhtiö on vähemmän kiinnostava yhteistyö- tai kauppakumppani (level playing field – kriteerin toteutuminen). Tämä on erityisen merkityksellistä rahapelitoimialalla, jota ollaan perusteellisesti muuttamassa eduskunnassa käsiteltävänä olevan rahapelilakiesityksen (HE 16/2025 vp) seurauksena. Nykyinen Veikkauksen lakisääteiseen yksinoikeuteen perustuva Manner-Suomen rahapelijärjestelmä muutettaisiin esityksen perusteella vuoden 2027 alusta lukien yksinoikeustoimilupaan perustuvaan segmenttiin ja toisaalta rahapelitoimilupiin monilupamarkkina. Julkisuuslakia koskevan esityksen seurauksena olisi vaarana, että rahapelilain voimaan tulon Veikkaus valtio-omisteisena yhtiönä joutuisi merkittävästi eriarvoiseen asemaan edellä tarkoitettulla tavalla.

Julkisuuslain soveltamisalan ulottaminen Veikkauksen yksinoikeusliiketoimintaan vaikeuttaakin olennaisesti koko konsernin liiketoimintaa siten, että kilpailuneutraliteettiperiaatteen aito ja tasapuolinen soveltuminen vaarantuu. Konsernia johdetaan kokonaisuutena, vaikka siinä onkin eri liiketoiminta-alueita ja niistä vastaavia tytäryhtiöitä. Konsernissa on väistämättä runsaasti asiakirjoja ja tiedostoja, jotka koskevat konsernin koko liiketoimintaa. Näiden laatiminen julkiseen, ei-liikesalaisuuksia sisältävään muotoon on mittava ja hallinnollisesti raskas prosessi aiheutuvien kustannusten ohella. Lisäksi se synnyttää liiketoiminnan kehittämisen näkökulmasta merkittävää oikeudellista epävarmuutta. Veikkaus huomauttaa tässä yhteydessä, että yhtiöllä on erittäin laaja asiakaskunta ja siten hallussaan mm. sensitiivistä pelaamiseen liittyvää dataa, joka sisältää laajasti asiakkaiden henkilötietoja ja tietoja asiakkaiden rahapelaamiseen liittyvistä mieltymyksistä ja pelikäyttäytymisestä.

Jos julkisuuslain soveltamisalaa laajennettaisiin nyt esitetyllä tavalla, olennaisen tärkeää on, että samalla harkitaan huolellisesti, miten salassapitosääntelyä tulisi kehittää. Selvää on, että nykyinen liikesalaisuuksien suojaa koskevaa sääntelyä ei saa kaventaa ja että liikesalaisuusääntelyn soveltamisalaa päinvastoin laajennetaan siten, että se kattaa myös muut kuin tiukasti liikesalaisuuksiksi arvioitavat tiedot.

Olennaista on edelleen, että liikesalaisuusääntelyn soveltaminen on ennakoitavissa olevaa ja johdonmukaista tilanteessa, jossa soveltamisalaa päädyttäisiin laajentamaan.

Oletteko tunnistaneet tietojen tai asiakirjojen salassapitoa koskevaa erityislainsäädäntöä, joka on ristiriidassa julkisuuslain salassapitosäännösten kanssa? Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), aiheutuisiko

soveltamisalan muutoksesta konkreettisia ristiriitoja nykyisen erityislainsäädännön kanssa tai tarvetta tarkentaa erityislainsäädäntöä?

Veikkaus viittaa edellisessä kohdassa esittämiinsä näkemyksiin.

Mikkola Jarkko
Veikkaus Oy